

1. Sopijapuolet

Kunta	Y-tunnus	Sopimusyhteyshenkilö
1. Kokkolan kaupunki	0179377-8	Sanna-Mari Levijoki
2. Kaustisen seutukunta / Lestijärven kunta edustaan:	0180774-6	Petri Jylhä, Anna Nieminen, Minna Kauppinen
2.1. Halsuan kunta	0177826-0	Jari Penttilä
2.2. Kaustisen kunta	0178981-6	Arto Alpia
2.3. Lestijärven kunta	0180774-6	Susanna Tuikka
2.4. Toholammin kunta	0182779-8	Jukka Hillukkala
2.5. Vetelin kunta	0184278-7	Hannu Jyrkkä
3. Kannuksen kaupunki	0178455-6	Jussi Niinistö
4. Perhon kunta	0181464-7	Lauri Laajala
5. Keski-Pohjanmaan Hyvinvointialue	0216462-3	Minna Korkiakoski-Västi

2. Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella sovitaan kuntien välisestä yhteistyöstä työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa (HE 87/2020 VP ja HE 114/2020 VP) Kokkolan seudulla (myöhemmin myös ”kokeilulaki”).

Tämä sopimus noudattaa kokeilun nk. ”pääsopimusta”, jossa sovitaan Kokkolan kaupungin, Kannuksen kaupungin, Halsuan, Kaustisen, Lestijärven, Toholammin, Vetelin ja Perhon kuntien (myöhemmin myös ”kokeilukunnat” tai ”kokeilualue”) sekä Pohjanmaan TE-toimiston, Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä ja Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) välisestä yhteistyöstä sekä kuntakokeilusta annetun lain toimeenpanosta ja tavoitteiden toteuttamisesta.

Tämä sopimus toimii sopimuksena viranomaistehtävien hoitamisesta Kuntalain 8 luvun 54 § mukaisesti kokeilulain sekä siihen keskeisesti liittyvän muun lainsäädännön tehtävien ja vastuiden osalta. Lisäksi sopimuksessa sovitaan muista kuin edellä mainituista kokeiluun liittyvistä tehtävistä kuntien välillä. Keski-Pohjanmaan Hyvinvointialueen osalta sopimuksessa sovitaan yhteistyöstä, jota tehdään kuntakokeilun asiakaskohderyhmään liittyen. Sopimuksessa sovitaan myös Keski-Pohjanmaan Hyvinvointialueen osoittamasta henkilöstöressursista sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palveluiden toteuttamiseksi kokeilun kohderyhmään kuuluville henkilöille.

Osapuolet myötävaikuttavat osaltaan tämän sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseen sekä pyrkivät hyvässä yhteistyössä toimimaan kokeilun tavoitteiden edistämiseksi.

Mikäli kokeilulaki tai pääsopimus ovat sisällöllisesti merkittävästi muuttuneet voimaan tulleessaan, sitoutuvat sopimusosapuolet tarkastamaan tätä sopimusta soveltuvin osin uudelleen.

3. Sopimuksen tavoitteet

Kokeilukunnat ovat vapaaehtoisesti ja erikseen laaditun aiesopimuksen ja päätösten pohjalta hakeutuneet ja päässeet pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaiseen työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun. Kokeilussa eräitä valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtäviä siirrettäisiin kokeilun ajaksi kuntien tehtäväksi laissa (HE 87/2020 VP ja HE 114/2020 VP) tarkemmin määriteltyjen ja osittain vaikeasti työllistyvien asiakasryhmien osalta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021. Kokeilu kestäisi 1.1.2021–30.6.2023.

Kokeilualueelle siirretään kokeilun ajaksi työllisyyttä edistävien henkilöasiakkaan palvelujen neuvonta, ohjaus- ja palvelutehtävät, eräiden harkinnanvaraisten etuuksien myöntämistä koskevat tehtävät sekä eräiden työvoimapolitiittisten lausuntojen antaminen Kansaneläkelaitokselle ja työttömyyskassoille. Kokeilun kohderyhmään kuuluisivat työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat, joilla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan sekä kaikki alle 30-vuotiaat ja kaikki maahanmuuttajat sekä vieraskieliset. Lisäksi kokeilualueilla olisi tämän lain nojalla mahdollisuus ottaa vastaan työnantajien ilmoituksia avoimista työpaikoista ja esitellä työntantajille sopivia työnhakijoita kokeilualueelta.

Esitetyllä lailla annettaisiin toimivalta ja luotaisiin oikeudelliset puitteet tehtävien ja asiakkaiden siirtämiseksi kokeilulle. Kokeilun tavoitteena on saada tietoa siitä, parantaako kuntapohjainen palvelujen järjestäminen työllisyyden edistämisen vaikuttavuutta ja työllisyysastetta.

Kokeilun tavoitteena on työllisyysasteen nostaminen, erityisesti heikossa työmarkkina-asetuksessa olevien työllistymisen edistäminen sekä työttömyyden julkiselle taloudelle aiheuttamien kokonaiskustannusten hillitseminen. Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun kehittämisessä hyödynnettäisiin kokeilusta saatua tietoa.

Kokeilualueella on kuntalain 8 luvun mukaiset keinot yhteistyönsä järjestämiseksi. Tämän sopimuksen tavoitteena on sopia kokeilun tavoitteisiin nähden vaikuttavasta ja tehokkaasta yhteistoimintamallista kuntakokeilun lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi sekä kokeilun muista yhteistyössä toteutettavista tehtävistä kokeilun tavoitteiden saavuttamiseksi.

Sopimusosapuolten välisellä yhteistyöllä sekä sovittavalla yhteistoimintamallilla tavoitellaan sitä, että riittävät henkilöstövoimavarat ja osaaminen saadaan laajasti asiakkaiden käyttöön pääosin kasvokkaisena lähipalveluna koko alueella. Kokeilualueen työnjohdon alle (tämän sopimuksen kohdan 4 mukaisesti) siirretään nimetyt TE-asiantuntijat sekä asiakasmääriensä suhteessa päätösoikeutta valtion palkkatukiin, starttirahoihin ja kulukorvauksiin sekä ostopalveluin kokeilulain mukaisesti. Fyysisten asiointipalveluiden ohella hyödynnetään yhtenäisiä valtion TE-palveluiden käyttöön tarkoitettuja etä- ja sähköisiä palveluita sekä kokeilun itse käyttöön ottamia sähköisiä palveluita. Kokeilussa suunnitellaan ja kehitetään toimintamalleja ja palveluita sekä digitaalisia ratkaisuja, joita myös otetaan kokeilussa yhteisesti käyttöön.

Kuntien välisellä yhteistyöllä sekä yhteistoimintamallilla tavoitellaan lisäksi hallinnollisen työn tehostumista ja osaamisen vahvistumista, hallintopäätösten sujuvuutta ja nopeutumista kokeiluasiakkaiden näkökulmasta sekä yhdenvertaisuuden ja hyvän hallinnon periaatteiden laadukasta toteutumista kokeilulain mukaisten tehtävien sekä kokeilun tavoitteiden osalta. Lisäksi tavoitellaan työhyvinvointia ja tuottavuutta lisäävää laadukasta ja osaavaa työnjohdollista esimiestyötä kokeilussa julkista valtaa käyttäville TE-taustaisille asiantuntijoille ja kuntataustaisille viranhaltijoille.

Viime kädessä sopimuksella tavoitellaan kokeilulain mukaisten tavoitteiden toteutumista.

4. Sopimuksen sisältö ja sopimusosapuolten tehtävät

Kokeilualueen kunnilla on kokeilulain mukaisesti velvollisuus järjestää riittävästi ja asiakkaiden yhdenvertaisuuden turvaavalla tavalla kaikkia kokeilun piiriin kuuluvia palveluja kokeilun ja kuntansa alueella työmarkkinoiden toimivuuden ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi sekä maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi. Vastuut on eritelty kokeilulaissa (erityisesti pykälät 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 18, ja 19, 21, 22) kokeilualueen kunnille sekä kokeilun pääsopimuksessa.

4.1. Tällä sopimuksella Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi, Veteli, Kannus ja Perho antavat työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain mukaiset viranomaistehtävät Kokkolan hoidettaviksi seuraavasti:

- Kaikki kokeilulain mukaiset tehtävät ja vastuut Kokkolassa, Kannuksessa ja Perhossa ovat Kokkolan kaupungin hoidettavina
- Kaikki kokeilulain mukaiset tehtävät ja vastuut Halsualla, Kaustisella, Lestijärvellä, Toholammilla ja Vetelissä ovat Kokkolan kaupungin hoidettavina pois lukien yksi työvoimahallinnon henkilötyövuosi, joka siirtyy Halsuan, Kaustisen, Lestijärven, Toholammin ja Vetelin työnjohdon alle kohdan 4.2. mukaisesti. Kaustisen seutukunnan kuntien työnjohdon alle sijoittuva työvoimahallinnon resurssi toimii seutukunnan työnjohdon alla. Kokeilulain mukaisten tehtävien hoitamiseksi tarvittavat muut TE-taustaiset henkilöresurssit ja erikoispalvelutarpeet ohjataan alueelle asiakastarpeiden mukaisesti Kokkolasta.

4.2. Tällä sopimuksella Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli sopivat viranomaistehtävien siirtämisestä Kaustisen seutukunnalle, joka toimii voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaisena kuntien yhteistoimintaelimenä. Sopimus kattaa:

- Kaustisen seutukunnan vastuulle siirretään työnjohdollisen esimiestyön vastuu yhden TE-taustaisen henkilötyövuoden osalta. Nämä vastuut on määritelty kokeilun pääsopimuksessa.
- Kaustisen seutukunta voi toimia työnantajana ja työnjohdollisena vastuutahona nimetyille kuntataustaisille viranhaltijoille, joille siirtyy kokeilulain mukaisia toimivaltuuksia: Kaustisen seutukunnan kunnat siirtävät viranomaistehtävät seutukunnan hoidettaviksi ja toteuttavat kokeilua yhteistoimintaelimensä kautta. Seutukunnan palveluksessa oleva viranhaltija toimii kuntataustaisena yhteisressurssina kaikille seutukunnan kunnille.

4.3. Tällä sopimuksella Kokkola, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi, Veteli, Kannus ja Perho sekä Keski-Pohjanmaan Hyvinvointialue sopivat kokeiluun liittyvien viranomaistehtävien hoitamisesta seuraavasti:

Keski-Pohjanmaan Hyvinvointialue toimii työnantajana ja työnjohdollisena vastuutahona kuntakokeilun kohderyhmään kuuluvien asiakkaiden kanssa työskenteleville hyvinvointialueen viranhaltijoille ja toimenhaltijoille. Hyvinvointialueen työntekijöiden tehtäviin kuuluu sosiaalihuollon viranomaisena aktivointisuunnitelmien, monialaisten työllistymissuunnitelmien ja kotouttamissuunnitelmien laatiminen yhteistyössä kuntakokeilun te-asiantuntijoiden kanssa ja näihin liittyen sosiaalihuoltolain mukaisten palvelutarvearviointien, palveluohjausten sekä päätösten tekeminen ja työttömien terveystarkastukset.

Resurssit kuntakokeilulle osoitettuun työhön ovat 8 henkilötyövuotta.

Henkilöstösuunnitelma

Edellä kuvattujen tehtävien ja vastuiden hoitamiseen oleellisesti liittyy TE- ja kuntataustainen kokeilussa asiakastyötä virkavastuulla tekevä henkilöstö. Tehtävien, vastuiden ja roolien selkeyttämiseksi kokeilulle laaditaan ja ylläpidetään henkilöstösuunnitelmaa.

Henkilöstösuunnitelman valmistelee Kokkolan kaupunki. Henkilöstösuunnitelmaa voidaan tarkentaa kokeilun aikana tätä sopimusta muuttamatta sopimuksen seurantar ryhmän toimesta.

TE-taustaisen henkilöstön käytöstä ja kohdentamisesta kokeiluun sovitaan yhteisessä henkilöstösuunnitelmassa. Henkilötyöajankäyttö jaetaan tehtävänkuvien perusteella asiakastarpeita vastaavassa suhteessa kokeilukuntien kesken. Kaikkien työntekijöiden työnjohdollisena vastuutahona toimii Kokkolan kaupunki pois lukien yksi henkilötyövuosi, joka siirretään Kaustisen seutukunnan työnjohdon vastuulle. TE-taustainen henkilöstö on hallinnollisesti työsuhteessa TE-toimistoon ja henkilöstösuunnitelmassa noudatetaan valtion virkaehtosopimusta.

Henkilöstösuunnitelma sisältää tehtävänkuvien määritelmät sekä henkilötyöajan käytön ja kohdentumisen kullekin kokeilukunnalle.

Henkilöstösuunnitelmassa on kuvattu myös asiakkaiden asiointikäytännöistä, henkilöstön tavoitettavuudesta sekä palvelu- ja päivistysajoista jaettujen ja yhteisten tehtävien osalta.

Henkilöstösuunnitelmassa esitetään myös kuntataustaiset sekä hyvinvointialueen osalta kokeiluun osallistuvat henkilöt sekä eritellään ne henkilöt, keille haetaan URA-asiakastietojärjestelmän käyttöoikeutta ja tätä kautta toimivaltaa kokeilulain tehtävien hoitamiseksi. Jokainen kokeilukunta, Kaustisen seutukunta sekä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on vastuussa kokeiluun osallistuvan oman henkilöstönsä työnjohdosta ja vastaa tietojen ajantasaisuudesta Kokkolan kaupungille.

Viranomaistehtävien hoito

Kuntasopimus työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa

Kokeilulain mukaisia viranomaistehtäviä ja virkasuhteeseen liittyvää päätösvaltaa ja direktio-oikeutta TE-taustaiseen henkilöstöön käyttää se kunta ja sen kunnan henkilö, joka on edellä kuvattujen tehtävien osalta vastuussa sekä henkilöstösuunnitelmassa nimetty kyseisen henkilön työnjohdolliseksi esimieheksi. Virkavastuussa olevan ja direktio-oikeutta käyttävän henkilön työnantajakunta on vastuussa hallintosäännön tarkentamisesta kokeilulain tehtävien hoitoa vastaavaksi.

4.4. Kokkolan kaupunki hoitaa kaikkien sopijaosapuolten puolesta kokeiluun liittyvät muut tehtävät seuraavasti:

- Kokeilun johtamisesta ja kokonaiskoordinoinnista (työllisyyspäällikkö)
- Kokeilun palveluiden ja palveluprosessien kehittämisestä
- Hallinnon ja viestinnän tukipalveluista sekä tiedolla johtamisen palveluista
- Yhdessä hankittavista tietojärjestelmistä, esimerkiksi asiakastarpeiden arviointiin, asiointiin ja puhelinvaihteeseen liittyen
- vastaa kokeiluun liittyvistä ja koko kokeilun puolesta tehtävistä kumppanuussopimuksista.

4.5. Kaustisen seutukunnan erityisroolina kokeilussa on toimia kaikkien sopijaosapuolten puolesta innovatiivisten ja erityisesti digitalisaatiota hyödyntävien toiminta- ja palvelumallien kehittämisen kokeilu- ja pilotointialueena. Lähtökohtana on kehittää, testata ja tuottaa asiakaslähtöisiä palveluja, joissa hyödynnetään erilaisia lähi-, itse- ja etäpalvelumalleja digitalisaatiota ja kehittyviä tietojärjestelmiä hyödyntäen. Tavoitteena on, että tuloksia voidaan hyödyntää ja ottaa käyttöön kokeilun alueen eri kunnissa.

5. Kustannukset

Kokeilulain mukaisten tehtävien osalta valtio vastaa TE-taustaisen henkilöstön kustannuksista. Tässä sopimuksessa tarkoitettujen muiden tehtävien hoitamista varten laaditaan erillinen kustannusten vuosisuunnitelma. Kustannusjakoperiaatteena käytetään joko toteutunutta tosiasiallista kustannusta tai kustannusjyvitystä asiakasmäärän suhteessa. Hyvinvointialue vastaa omien kohderyhmälle suunnattujen palveluiden kustannuksista ja kunnat ja te-hallinto omistaan.

Kokkolan kaupunki laatii ensimmäisen arvion kustannusten kokonaismäärästä sopimuksen liitteeksi sekä raportoi etukäteen muita sopimusosapuolia, jos laskutuskausittain kustannuksissa ennakoidaan tapahtuvan huomattavia (> +/- 25 %) muutoksia.

6. Sopimuksen ja tehtävien hoidon seuranta

Kunnat perustavat seurantaryhmän, jonka päättää yhdessä ja yksimielisesti kokeiluun liittyvistä tämän sopimuksen mukaisista tehtävistä: henkilöstösuunnitelmasta, kokeilun yhteisestä kustannusjaosta

kohdan 5 periaatteiden mukaisesti. Seurantaryhmä myös valvoo sopimuksen vastuiden toteutumista sekä pyrkii ensisijaisesti tulkitsemaan tämän sopimuksen soveltamista, toteutumista ja yhteensovittamisen kysymyksiä kokeilun pääsopimukseen nähden. Seurantaryhmä kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa.

7. Laskutus

Laskutus tapahtuu vuosittain etukäteen tammikuun loppuun mennessä. Maksuehto on 21 pv netto, viivästyskorko korkolain mukainen.

8. Vahingonkorvaus

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisessa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen kustannuksista sopijaosapuolet ovat vastuussa niin, että vahingonkorvausvastuu on yhteisvastuullinen. Hyvinvointialue ei vastaa yhteisvastuullisesti kuntien tehtävien vahingonkorvauksista eikä kunnat hyvinvointialueelle tulevista mahdollisista vahingonkorvauksista.

9. Erimielisyyksien ratkaisu

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan sopimuskuntien välisin neuvotteluihin. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asioina Vaasan hallinto-oikeudessa.

10. Tietoturva

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamiseen liittyvästä tietoturvasta vastaavat sopijaosapuolet kukin omalta osaltaan.

11. Sopimuksen muuttaminen ja tarkistaminen

Tämän yhteistoimintasopimuksen muutoksista päätetään sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

12. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimus on voimassa työllisyyden kuntakokeilusta annetun lain voimassaoloajan. Laki on astunut voimaan 1.3.2021 ja tätä sopimusta jatketaan 31.12.2024 saakka ja kunnes lainsäädäntö TE2024 uudistuksen myötä astuu voimaan. Jos kokeilulakia pidennetään samassa muodossa, tämä sopimus kattaa myös pidennetyn ajan. Kokeilu voidaan kokeilulain mukaan myös keskeyttää ja päättää kokeilulaissa määritellyin perustein. Tällöin myös tämän sopimuksen voimassaolo päättyy.

13. Sopimuksen liitteet

- 1. Henkilöstösuunnitelma 2023 (päivitetään vuosittain)
- 2. Budjetti 2023 (päivitetään vuosittain)
- 3. Kuntien ja hyvinvointialueen päätökset kokeiluun osallistumisen jatkamisesta

Kuntasopimus työllisyyden edistämisen kuntakoikeilussa

Sopimuksen allekirjoitukset

Kokkolan kaupunki

Kannuksen kaupunki

Kaustisen kunta

Vetelin kunta

Perhon kunta

Toholammin kunta

Halsuan kunta

Lestijärven kunta

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue